Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 226. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 23-го ЛИСТОПАДА 1955. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, NOVEMBER 23, 1955. No. 226. VOL. LXII.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОВОДИВ ЗБОРАМИ КРАЙОВОЇ РАДИ БЕЗПЕКИ

Термонт, Мериленд. — Президент Айзенгавер перший раз після своєї недуги проводив зборами Крайової Ради Безпеки, які відбулися в таборі Дейвід, 25 миль віддаленому від Геттисбургу. На ці збори прибув Президент автом, а численні його співробітники і члени цієї Ради прибули гелікоптерами з Вашингтону. Збори тривали одну годину і 30 мінут, а після того Айзенгавер конферував пів години з державним секретарем Доллесом. Про зміст цих нарад не видано урядового комунікату, але гадають, що головною темою була та ситуація, яка виникла після невдачі конференції в Женеві. Крайова Рада Безпеки вирішувала, 'яку політику повинні тепер вести ЗДА супроти того, що Совєти закинули той „дух Женеви", про який так багато говорили совєтські політики після конференції Великої Чвірки влітку цього року в Женеві. Думають, що Рада Безпеки нараджувалася і над справами внутрішньої політики, та вирішувала справи, які треба буде предложити Конгресові на його найближчій сесії. Президент і численні члени Ради Безпеки залишилися на ніч в таборі Дейвід, бо у вівторок, 22 листопада відбудеться засідання кабінету, на якому знову проводитиме Президент по раз перший від 14 серпня, коли він виїхав на вакації до Денверу, де 24 вересня захворів на недугу серця. Після нарад Президент грав у бріджа з Доллесом, секретарем скарбу Джорджом М. Гомфрі і секретарем оборони Чарлзом Е. Вилсоном.

Домагаються зміни закону МекКаррана-Волтера

Вашингтон. — Сенатська Правнича Підкомісія веде переслухання в справі зміни іміграційного закону МекКаррана — Волтера. Голова цієї підкомісії сенатор Гарлі М. Кілгор заявив, що представники уряду відмовлялися досі від співпраці, бо державний секретар Джан Фостер Долес і генеральний прокуратор Герберт Бравнелл відмовилися зізнавати перед цією підкомісією. Президент Айзенгавер повідомив підкомісію, що уряд ще не закінчив вивчати різні проєкти про зміну іміграційного закону. На підкомісії зізнавав представник Конгресу Індустріяльних Організацій Віктор Рутер, який домагався піднести річну квоту 154,657 до 251,000. Він домагався скасування квот, які призначені для окремих країн. Представник Американської Федерації Праці Волтер Дж. Мейсон також заявився за тим, щоб збільшити дотеперішню квоту, хоч досі ця робітнича організація була за обмеження іміграції. На підкомісії зізнавав і республіканський сенатор із Ню Джерзі Кліфорд П. Кейс, який домагався змінити закон МекКаррана — Волтера в дусі „широкої гуманности", бо цій справі „приглядається світ", і вона „є другим рам'ям нашої закордонної політики". Сенатор Кейс називає закон МекКаррана — Волтера „несправедливим", бо квоти визначені на основі статистики з 1920 року. Минулого року був внесок, щоб Конгрес визначив квоти на основі статистики імігрантів із 1950 року, але той законопроєкт перепав в Конгресі і тому треба б на найближчій сесії ухвалити зміни іміграційного закону, який в теперішній редакції несправедливий для деяких народів.

Атомове збройння може довести до атомового миру

Вашингтон. — Секретар летунства Доналд А. Кворлес промовляв у Крайовому Пресовому Клюбі і сказав, що тепер „світ, можливо, дійшов вже до такого стану збройння, в якому атомова зброя змусить людство до того, щоб воно не вело воєн". Кворлес твердив, що той „вимушений атомовою зброєю мир", може бути „солідніший і певніший від того стану миру, до якого змагав світ в минулому". Секретар летунства заявив, що зі щирим серцем повітав би можливий до здійснення плян роззброєння, якщо можна б його заключити з СССР. Про щирість ЗДА в цьому напрямі свідчить плян повітряної контролі зброєнь, який предложив президент Айзенгавер на Женевській конференції.

Б. Лідом найменований головою Крайової ради Робітничих Відносин

Геттисбург, Па. — Президент Айзенгавер найменував Бойда Лідома головою Крайової Ради Робітничих Відносин. Досі головою був Г. Фармер, якого реченець скінчився ще в серпні цього року. Президент займенував на місце Фармера на члена Крайової Ради Робітничих Відносин Стіфена Сілбея Біна. Лідом був членом цієї Ради від 4 березня 1955 року, а Бін був її урядовцем для справ робітничого закону Тефта-Гартлі.

В АМЕРИЦІ

● **18 грудня** о 5 год. пополудні в Геттисбургу президент Айзенгавер, натиснувши ґудзика, засвітить електричні свічки на ялинці в Вашинґтоні і одночасно засвітяться свічки на ялинках по всіх містах ЗДА, в американських закордонних амбасадах і на американських кораблях. „Голос Америки" передаватиме цю церемонію і промову президента до країн поза залізною заслоною.

● **Дві родини** з острова Мальти недавно прибули до ЗДА, але тепер виїхали назад на Мальту, бо не могли тут вижити. Одна з цих родин мала восьмеро дітей, а друга шестеро. Голови цих родин не могли заробити стільки, щоб їх утримати.

● **Найвищий Суд** стейту Огайо призначив на 13 грудня розгляд апеляції д-ра Семоела Шепперда, який був засуджений за вбивство своєї жінки і відбуває кару в стейтовій тюрмі. Оборонець його твердить, що знайшли нові докази невинности Шеппера.

● **Департамент оборони** вирішив, що скупчувати оборонні фабрики в одному районі небезпечно, але також непрактично їх дуже розпорошувати по цілій країні з огляду на зв'язані з цим великі кошти.

● **Стейт Монтана** щороку постачає ЗДА одну сьому частину різдвяних ялинок. Цього року з огляду на великі морози (35 ступнів нижче зера), достава ялинок з лісу до залізниці, дуже утруднена, і тому ялинковий промисл в цьому стейті переживає важку кризу.

● **Команда летунства** видала наказ, щоб військові літаки оминали район Геттисбургу, Па., де знаходиться фарма президента Айзенгавера, щоб не турбувати достойного реконвалесцента.

● **У Монтреалі**, в Канаді, захворіла одна зі славних канадійських п'ятернят Марія Діон на небезпечну форму анемії. Минулого року одне з тих п'ятернят задушилось під час нападу епілепсії.

● **Бувший губернатор** Томас Е. Дюї, вернувшися з-за кордону, заявив, що Айзенгавер повинен ще раз кандидувати, бо „його вплив у світі такий великий, що немає нікого, хто міг би його заступити".

● **На демократичних зборах** у Шикаґо промовляв через радіо один тільки Стівенсон, бо для Гарримана і Кіфовера забракло часу. Ці визначні демократи не вдоволені з цього, а республіканці будуть добиватися можливости відповісти демократам.

ПРОКЛЯМАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА З НАГОДИ ДНЯ ПОДЯКИ

Вашингтон. — Як кожного року, так і в цьому вже на деякий час перед Днем Подяки, Президент З'єдинених Держав видав окрему проклямацію до народу, яка в дослівному перекладі звучить:

Звичай присвячувати один день в році національній подяці — мудрий і старий, освячений зберіганням його в днях, поки ми ще стали Державою, і затверджений наступними поколіннями. Тому це дістеся у згоді з нашими найдавнішими традиціями, що в плодючому сезоні на схилі року ми звертаємось знову до Всемогутнього Бога у вдячній свідомості його всебічного благословенства.

У цьому часі подяки висловім наш глибокий подив для тих предків, які понад триста років тому святкували перший День Подяки. Завдяки їх турботливості й відвазі, наша Нація видобулась із незайманих пралісів, а завдяки їх стійкості й вірі — ідеали свободи й справедливости стали нашою виплеканою спадщиною.

Тому горі імієм серця у спеціяльних молитвах вдячности за рясноту дібр наших, як матеріяльних так і духовних, за збереження нам нашого способу життя в його багатстві й повноті, і за ту релігійну віру, яка мала такий благодійний вплив на нашу долю. Проявім нашу подяку у нашій власній щедрості, згадавши тих, які менш обдаровані долею, і хай дух цього часу Подяки спонукає нас об'єднатись з ними задля облегшення їм їхніх злиднів.

ТОМУ ТЕПЕР Я, ДВАЙТ Д. АЙЗЕНГАВЕР, Президент З'єдинених Держав Америки, маючи на думці спільну Конгресову резолюцію з 26 грудня 1941 року, яка встановила четвертий четвер у листопаді кожного року як День Подяки і вчинила той день легальним святом, проголошую оцим четвер, 24 листопада 1955 року, як День Національної Подяки і закликою всіх наших громадян святкувати цей день з шанобою. Хай ми, в цей день, у наших домах і в наших звиклих храмах молитви, кожний згідно з власним віровизнанням, поклониться Господеві і складе Йому свою покірливу подяку.

ДЛЯ ЗАСВІДЧЕННЯ ЦЬОГО, я поставив під цим свій підпис і приложив Печать З'єдинених Держав Америки.

Дано в місті Вашингтоні одинадцятого дня жовтня року Божого тисяча дев'ятсот п'ятедесят п'ятого, а сто вісімдесятого року Самостійности З'єдинених Держав Америки. Двайт Д. Айзенгавер. Поруч Президента: Джан Фостер Доллес, державний секретар.

Перший День Подяки на американській землі відсвятковано 1621 року, коли Пілігріми (Прочани), що прибули кораблем „Мейфловер", зібрали своє перше живо і в дружньому єднанні поселенців з місцевим індіянським населенням відсвяткували цю подію вдячними молитвами й урочистим бенкетуванням.

Демократи змагаються вже не за кандидата, а за його програму

Шикаго. — У політичних колах вважають, що Демократична партія має вже свого кандидата на президента в особі Адлея Стівенсона, якого ніхто не зможе перемогти на номінаційній конвенції, і тепер боротьба йде за те, яку програму має проголосити демократичний кандидат. Ліберально-прогресивне і поміркованo-консервативне крила Демократичної партії натискають на Стівенсона, щоб він у своїй виборчій плятформі взяв під увагу їхні становища. Бувший президент Труман, губернатор Гарриман і сенатор Кіфовер хочуть потягнути Стівенсона в прогресивно-ліберальному напрямку, а губернатор Огайо Лавші і сенатор Саймінґтон говорять про свої кандидатури на президента, намагаючись в такий спосіб вплинути на Стівенсона, щоб він узгіднив у своїй програмі становище поміркованих консерватистів в рядах Демократичної партії.

Гарриман гостро критикує закордонну політику уряду

Сієтел, Вашингтон. — Нюйоркський губернатор Авerелл Гарриман промовляв на демократичному прийнятті, яке влаштовано для зібрання фондів на виборчу кампанію, і в своїй промові гостро критикував закордонну політику республіканського уряду. Він казав, що закордонна політика уряду Айзенгавера вносить замішання й плутанину, має в собі численні протиріччя, є короткозора і не виказує фаховости. Внаслідок цього, казав Гарриман, впав престиж Америки закордоном, який найвище стояв при кінці президентури Геррі С. Трумана. Гарриман твердив, що президент Айзенгавер спричинив психологічне роззброєння в вільному світі, коли заявив після літньої конференції в Женеві, що він вірить у щирість совєтських провідників. Гарриман казав, що конференція Великої Чвірки в Женеві вліті цього року була „великою перемогою комуністів".

Арґентинський суд домагається видачі колишнього президента Перона

Буенос Айрес. — Федеральний суддя Люїс Ботет сформулював вимогу до уряду Панами про видачу колишнього президента Хуана Перона, обвинуваченого в зраді і в доконуванні незаконних дій та в потуранні злочинам на протязі десятьох років, в яких Перон виконував владу. Водночас суд домагається видачі колишнього перонівського міністра внутрішних справ Анґеля Борленґі, провідника антикатолицької кампанії в останніх роках режиму Перона і Савля Ґонзалєзе Руїса, колишнього податкового асесора, що з допомогою незаконних податків нищив противників перонівського режиму. Борленґі втік і перебуває на Кубі і Руїс переховується ще й досі в Параґвайській амбасаді. Зокрема суддя Ботет обвинувачує Перона в конспіративному намаганні перенести суддейську і законодатну владу на виконну і таким чином мати змогу встановити і вдержувати диктаторський режим. В офіційних колах підтверджується вістки про ув'язнення ген. Уранґа, міністра транспорту в уряді ген. Льонарді. Його придержано за те, що він назвав зрадою ліквідацію генералом Арамбурую уряду ген. Льонарді. Водночас офіційні чинники заперечили повідомлення про ув'язнення генералів Бенґоа і Лягос. Обидва вони на волі і далі виконують свої обов'язки.

У Баґдаді творять „середньо-східнє НАТО"

Баґдад. — 4 азійські держави й Англія на спільній конференції в Багдаді рішили уподібнити структуру Баґдадського пакту до НАТО, себто вибрати постійну політичну Раду і спільну військову кватиру для всіх членів того бльоку. Належать до нього Туреччина, Ірак, Іран, Пакістан і Англія. За посередництвом Англії і Туреччини цей новий антисовєтський бльок держав пов'язаний із НАТО, а за посередництвом Пакістану — з південно-східнім бльоком (т. зв. пактом з Манілі). На спільному засіданні обговорювано м. ін. грізну ситуацію у зв'язку з ізраїльсько-арабським конфліктом. Прем'єр Іраку заявив, що Ірак, на випадок ізраїльсько-єгипетської війни, поспішить на поміч Єгиптові. Була одностайна думка, щоб новий Багдадський бльок держав причинився до ліквідації ізраїльсько-єгипетського напруження. Високі військовики всіх тих 5-ох держав, приявні на конференції, на якій, в ролі обсерватора, були також американський амбасадор в Іраку та адмірал, командуючий 6-ою американською фльотою, — відбули спільну конференцію.

ОН рішили перевести ревізію свого чартеру

Об'єднані Нації. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй рішила скликати окрему конференцію всіх членів ОН для справи ревізії чартеру ОН. Вправді рішено, що дату тієї конференції визначиться щойно на сесії Генеральної Асамблеї в 1957 році і що зміну чартеру можна буде перевести тільки „у відповідному часі", а тим більше не сказано нічого мериторично про характер плянованих змін, проте ця постанова признає у принципі потребу ревізії чартеру. Тому Совєти і їх сателіти, які принципово поборюють всяку спробу зревідувати чартер Об'єднаних Націй, знаючи, що всі зміни вплинуть на обмеження впливів комуністичних держав, — голосували проти тієї резолюції. Прийнято її 43 голосами проти 6 при 9 таких, що стримались. Представник Совєтського Союзу заявив згори, що СССР буде бойкотувати збори і всякі комісії, які будуть займатись ревізією чартеру Об'єднаних Націй. Американська делеґація пропонує головно дві зміни чартеру: позбавлення „великої п'ятки" права „вета" у справі приймання нових членів і поширення компетенції Об'єднаних Націй в ділянці атомової енергії.

Папа Пій мав візію Христа

Ватиканське місто. — Директор пресового бюра Ватикану Лючіяно Казімірі опублікував повідомлення, яке підтверджує вістку, подану ілюстрованим тижневиком „Оґґі", що минулої зими під час своєї тяжкої недуги Святіший Отець Папа Пій XII мав візію Ісуса Христа. Вістку про це одержав згаданий тижневик через недискрецію когось із ближчого оточення Папи Пія XII. Початково офіційні ватиканські кола не займали становища до цього повідомлення і щойно тепер, 21 листопада 1955 року, це повідомлення підтверджено за дозволом самого Папи. Видіння Христа мав Святіший Отець в кризовий день своєї недуги 2 грудня м. р., коли він залишився на якийсь час сам у своїй келії і проказував молитву „Аніма Хрісті". Коли Папа вимовляв слова „і поклич мене в годину моєї смерти", побачив біля свого ліжка постать Христа. Святіший Отець впевнений в дійсності цього видіння, бо в цьому моменті він не спав і в нього була цілком ясна свідомість.

Большевицькі ватажки накидаються на Захід в індійському парляменті

Ню Делі. — Булґанін і Хрущов, що перебувають з офіційними відвідинами в Індії, виступили з різкими промовами на зібранні в індійському парляменті, в яких оскаржували в усяких лихах Захід, особливо ж З'єдинені Держави, хоч і не називали їх за іменем. Західні держави, мовляв, в ході переговорів про роззброєння, відкликують свої власні пропозиції і фактично тепер „відступили на 10 років назад". „Деякі реакційні кола", заявив Хрущов, стараються створити знову „атмосферу воєнної гістерії" та „знищити духа Женеви". Зате Совєтський Союз — говорили большевицькі вожаки — доказав свою мирну інтенцію, проголосивши редукцію своїх збройних сил на 640,000 вояків. Варшавський бльок — казали вони — постав щойно після того, як західні держави створили НАТО й не хотіли прийняти туди Совєтського Союзу. Якщо буде розв'язане НАТО, то большевики готові розв'язати також Варшавський військовий бльок комуністичних країн. Булґанін і Хрущов промовляли разом 45 хв. Тому, що за індійською конституцією ніхто з чужинців не може промовляти на формальному засіданні індійського парляменту, то вони виступали не на формальному засіданні, а на неофіційному зібранні, на якому проте були майже всі члени індійського парляменту, коло 700 осіб. Їх привітав президент індійського парляменту, який у своїй промові висловив м. ін. радість з приводу заяви Хрущова попереднього дня, що СССР готов допомогти Індії в розбудові її промислу, але кожна країна, казав індійський парляментарист, мусить передусім стояти власними силами. Індія, мовляв, прийняла багато соціялістичних реформ, але воліє демократичний режим, який виключає всяке насильство.

ВІЙСЬКО І ПОЛІЦІЯ ЗНОВУ МУСЯТЬ ЗАВОДИТИ ПОРЯДОК В МАРОККО

Рабат. — Французи, які спершу зберігали „невтральність" супроти кривавих внутрішніх порахунків націоналістичних звеличників теперішнього султана Мохаммеда бен Юссефа, який вернувся з понад дворічного заслання, з його противниками, — рішили силою встановити порядок в країні. Сталось це після того, як юрба марокканців вбила двох французів, із них одного поручника й одного цивільного. Генеральний резидент Франції Андре Дібуа заявив, що султан цілком погодився на те, щоб французьке військо і поліція здушили всякі прояви насилля. В містечку Абуда якийсь фанатик вдарив з-позаду по голові французького поручника, який спокійно приглядався маніфестації, а тоді юрба кинулась на того старшину і вбила його. У місцевості Таза юрба витягнула з авта одного цивільного француза і вбила його. Марокканські націоналісти, які маніфестують по всьому Марокко на честь султана, озброєні часто навіть скорострілами. Найбільші непорядки настали знову в обширі рифенців, найбільш войовничого й ворожого французам арабського племени. Французи твердять, що 1,000 озброєних рифенців знову переступили кордон від сторони еспанського Марокко. Трудність ситуації в тому, що в Марокко нема тепер фактично ніякої екзекутивної влади, бо французи, приготовляючись до поширення місцевої автономії залишили відразу султанові створити новий уряд, а того уряду ще нема. Під впливом останніх кривавих подій, серед яких між іншими вбито також каліфа з Фезу, коли той ждав на авдієнцію у султана, — цей останній рішився приспішити створення нового автономного уряду. Султан висловився теж рішуче проти актів політичної помсти. За коментарями французької преси, ситуація в Марокко подібна тепер до тієї, яка настала була у Франції безпосередньо після перемоги над німцями, коли не було ще впорядкованої нової французької влади, а французькі націоналісти й комуністи масово мстилися на всіх, що їх підозрівали у колябораціонізмі з німцями чи режимом Петена з Віші.

Єгипет просить Італію за посередництво

Каїро. — Єгипетський прем'єр Абдель Нассер заявив у у розмові з представником півофіційної італійської аґенції АНСА, що Єгипет з вдячністю прийняв би посередництво Італії в теперішній дискусії між ним і Заходом у справі совєтської зброї та інших спірних питань. Італія, мовляв, як середземно-морська держава найбільш годиться для такої ролі. Прем'єр Нассер повторив при цьому давні єгипетські арґументи, що Єгипет був примушений купувати зброю у Чехословаччини після того, як не міг дістати її на Заході, та зокрема закинув З'єдиненим Державам, що Єгипет не дістав „ані одної штуки" зброї від ЗДА. Прем'єр Нассер виступив теж проти бльоку держав Баґдадського пакту, оскаржививши знову Англію й Америку, що вони, монтуючи цей бльок, мали на увазі „роз'єднати арабські держави." В Римі заявлено, що просьбу прем'єра Нассера „візьметься під пильну увагу", але всяке рішення залежне передусім від міністра закордонних справ Ґетано, який тепер перебуває на Далекому Сході, на відвідинах в Японії і Сіямі.

Поліція стріляє до демонструючих робітників в Бомбаї

Бомбай. — Якраз тоді, коли індійський уряд з великими парадами приймає 100 душ совєтської делеґації на чолі з Булґаніним і Хрущовим, у Бомбаї індійська поліція стріляла в понеділок 21 ц. м. до робітничої демонстрації, якій проводили комуністи. Згинули при цьому 10 робітників і коло 300 було ранених. Заколот настав у зв'язку із страйком 300,000 текстильних робітників, що його проголосила ком. юнія. Страйкарі закликали до генерального страйку та силували крамниці, школи й комунікаційні компанії приєднатися до страйку. Демонстранти перевертали й палили автобуси, демолювали крамниці, напастували прохожих й важко побивали всіх, що мали відвагу противитись їм. В місті настав стан революти. Школи, крамниці й кінотеатри закрились, припинився всякий рух. Після цілоденних сутичок з демонстрантами, поліція під ніч привернула лад, опанувавши ситуацію.

Бразилійський Конґрес проти бувшого виконного президента

Ріо де Жанейро. — Палата Послів бразилійського парляменту вирішила, що Хоао Кафе Фільго не може бути виконним президентом держави. Це рішення запало більшістю 179 до 94-ох голосів, і його переслали сенатові. Це вже третя криза в справі президента впродовж 14-ох днів. Після самовбивства президента Варгаса в 1951 році президентом став віце-президент Хоао Кафе Фільго. Та цього року він занедужав на серце, і віце-президентом став Карльос Люз, якого Конґрес звільнив з цього становища, і призначив на становище президента Нерея Рамоса. Тепер Фільго видужав і хоче перейняти своє становище, але Конґрес є проти того.

В СВІТІ

● **Гаакон VII**, король Норвеґії, має 83 роки і є найстаршим з усіх живучих королів і голов держав. В минулу п'ятницю минуло 50 років від часу, коли Гаакон VII вступив на престіл, але тому, що він все ще перебуває в шпиталі після того, як уліті цього року зламав ногу, державне святкування цієї події відкладено до весни, на 50-річчя його коронації. Під ім'ям Карла він був данським князем до 1905 року, коли його покликано на норвезький престіл і коли він прийняв ім'я Гаакона, короля Норвеґії з-перед 500 років.

● **Франція** заповіла демобілізацію 57,000 вояків - резервістів, покликаних до війська минулого літа у зв'язку з подіями в Північній Африці. Ці резервісти вернуться додому ще перед Різдвом.

● **На Кипрі** під кінець минулого тижня вибухло одної ночі 40 бомб в різних місцях острова. У цій новій хвилі терору грецьких самостійників проти англійців згинув тільки один англійський вояк від бомби, що була прив'язана до ровера, опертого на стіну касарні.

● **А. М. Румянцева** призначено редактором московського журналу „Комуніст", головного ідеологічного органу комуністичної партії. Його попередник Абалін — зник. Румянцев — один із людей Хрущова, його співробітник у ЦК партії в ділянці пропаґанди.

● **У Тегерані**, столиці Ірану, військовий суд засудив на кару на горло 32-літнього релігійного фанатика, який минулого тижня зробив невдалий атентат на іранського прем'єра Мохаммеда Алі, а організацію, до якої він належав, поставив поза законом.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA". P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОДЯКУЙМО ГОСПОДЕВІ

Завтра, в останній четвер листопада, весь американський нарід святкує свій традиційний День Подяки. Президент Айзенгавер, проголошуючи цей день законним національним святом, згідно із спільною резолюцією Конгресу з 26-го грудня 1941-го року, закликає „всіх наших громадян святкувати цей день достойно", зокрема закликає „в цей день у наших домах та в наших звичайних місцях молитви кожного, відповідно до його віровизнання, схилитись перед Господом і скласти Йому покірливу подяку".

З окремим закликом з нагоди Дня Подяки звернувся до народу й шеф капелянів Американської Армії, ген. Патрик Райєн, кажучи: „Кожного дня Господь благословить нас і нашу націю своїми ласками. За це ми дякуємо Господеві. Ми віддаємо себе в Його опіку. Ми прохаємо Його, щоб Він керував нами у добрих ділах... Це є головне у вдячності, і це є духом нашого Свята Подяки. Традиційні святочні обіди, величаві спортові події та інші святкові атракції є добрі на своєму властивому місці. Але їх не можна підкреслювати до такої міри, щоб забувати те, що має бути перше: наша вдячність Господеві. Коли ж Господь стане осередком нашого Свята Подяки, тоді й наші приємності та інші речі, які ми робимо, матимуть своє значення і свою ціль..."

Ці пригадки в посланнях президента Айзенгавера і шефа капелянів Райєна, без сумніву, на місці і на часі, і на них варто звернути окрему увагу.

Проходить уже 334-ий рік від того часу, як перші паломники, що приїхали на кораблі „Мейфловер" до цієї благословенної країни, дякували Богові в 1621-му році за те, що допоміг їм пережити всі труднощі і загрози. Проходить уже 91-й рік від того часу, як президент Линколн уперше проголосив в 1864-му році останній четвер листопада національним Святом Подяки. Від того часу стейт за стейтом і нарешті вся країна святкує цей день, що є вільний від праці. Святкують його в першу чергу обильністю обідів з традиційним індиком, святкують його гостинами, традиційними спортовими та іншими імпрезами, серед яких часто розгублюється або прислаблюється головна і перша мета цього свята: подякувати Господеві за всі його ласки, які Він зсилає на кожного з нас, на наш нарід і нашу країну.

А дякувати є справді за що!

Ми повинні дякувати Богові за те, що Він благословляє нас ласкою незрівняної в світі волі і не відбирає нам тієї волі, не карає нас за те, що ми не завжди її належно оцінюємо і не користаємо з неї всеціло, так, щоб допомогти й іншим народам мати і користати з того невід'ємного, але віднятого від них права, яким наділив усіх людей їхній Творець.

Ми повинні дякувати Богові за те, що не знаємо ні страху, ні холоду, ні голоду, що ми, як нація, плаваємо в достатках, хоч індивідуально забуваємо, що є ще мільйони людей на світі, які з жадобою підняли б те, що падає з нашого стола.

Ми повинні дякувати Господеві за всі ті безчисленні ласки, що Він посилає нам, за всі ті необмежені можливості, які стоять відкриті перед нами і які ми часто використовуємо з думкою тільки про себе самих, про свої хвилеві приємності і задоволення, не завжди думаючи про те, що може статися завтра або що діється навколо нас.

У цей День Подяки, зокрема, повинні впасти на коліна ми, американські українці, та дякувати Богові за ту Його велику ласку, що ми живемо в цій країні волі, добробуту і щастя тоді, коли весь наш український нарід карається у страшній неволі, зносить найбільші злидні і недолю. Ми повинні в покорі впасти перед Ним на коліна з вдячности за те, що саме нас Він вирізнив у своїх ласках, і рівночасно прохати ласки, щоб ми це вирізнення зрозуміли й оцінили своїми ділами. Часто бо, спостерігаючи нашу поведінку, хочеться направду повторити біблійне: „Видиш, Боже, і не гримиш..." Замість бо працювати для того, щоб допомогти здобути волю для українського народу, ми розгублюємось у партійно-груповій метушні. Ми купуємо „гавзи", „кари" і телевізори, влаштовуємо балі і гостини, витрачаємо гроші на всі свої приємності, але наші пожертви на політичну акцію УКК та на допомогово-переселенчу діяльність ЗУАДКомітету менші від мінімальних.

Ми маємо за що дякувати Господеві. Але наша подяка була б фарисейством, якби ми рівночасно не винесли твердої постанови дякувати Богові за його ласки не тільки думкою чи словом, але в першу чергу богоугодними ділами. Започаткуймо це в День Подяки, висилаючи нашу щедру пожертву на добру ціль.

СТРАТЕГІЯ ДОЛЛЕСА

Джан Фостер Доллес ніколи не втішався особливими симпатіями в міжнародному світі. Англійці й французи закидали йому не тільки сухість у персональних взаєминах, але — з речевих аргументів — і легковаження бажань та настроїв союзників Америки. Недавно чоловий англійський часопис сформулював ці настрої в такій дипломатичній формі: „Про справи, що цікавлять Англію й Америку, з Айзенгавером легше говорити, як з Доллесом". Але наш державний секретар мав теж опінію, яка з'єднувала йому приязнь сучасного уярмленого світу: різкого й безкомпромісового противника Совєтів, який став державним секретарем Америки в часі, коли на її передвиборчому терені лунали гасла „політики визволення", яка, говорили тоді, має прийти на зміну „політики стримування", що її вів був попередник Доллеса, Дін Ачесон. Правда, рішучий відворот від психічної і мілітарної демобілізації з часу після останньої війни прийшов вже за адміністрації Трумана, але гасло „мир через силу" сформулював Айзенгавер, що його найближчим співробітником в ділянці закордонної політики став власне Джан Фостер Доллес. І Доллес був найбільш зненавидженою фігурою для Москви, яка інакше не називала його, як „ставленцем Волл Стріту та палієм війни".

Але, як каже старолатинське прислів'я, „часи змінюються і ми змінюємось з ними". Джан Фостер Доллес не змінився ані як особа, ані як політик. Зате безумовно змінилася його тактика. На місце його колишніх і рішучих слів про „автоматичну відплату" за кожний прояв нової агресії, навіть у формі підривної акції, прийшли заокруглені фрази про можливості співіснування, що викликало підозру всього вільного світу в угодівстві. Правда, Дж. Ф. Доллес, як і президент Айзенгавер, завжди у своїх промовах відкидали угодівство. Проте, ті заперечення не могли цілком викоренити остраху, що всі ті переговори, розмови, виміни прогулянківцями, весь той з повітря схоплений оптимізм на пункті „нового обличчя" кремлівської політики (насправді тактики), витворює атмосферу прихильну угодівству, демобілізуючи антисовєтського духа. Цей новий тон американської закордонної політики дійшов до шпилю, коли липневу Женевську конференцію „на вершинах" проголошено несподівано, як успіх американської політики і успіх всього людства, стуженого за миром. Правда, автором теорії про „духа Женеви" був Айзенгавер, не Доллес. Але Доллес був найпершим дорадником Президента у справах закордонної політики, відповідальним за неї перед Конґресом і публічною опінією. І Доллес відповідальний в першій мірі за те, що в масах американського громадянства почала прийматись надія, що дійсно з большевиками можна „договоритись", так само, як відповідальний він за фатальні наслідки такої омани в психології всіх тих народів, що боялися і бояться нової совєтської агресії.

І тому навіть помірковано-оптимістичні заяви Дж. Ф. Доллеса перед і під час Женевської конференції були незрозумілі для всіх тих, хто, знаючи большевиків і їхні цілі, знав, що Женевська конференція не може закінчитись успіхом, бо це неможлива річ, щоб большевики добровільно зреклися тих величезних політичних, економічних і стратегічних атутів, що їх дали їм самі західні альянти, подарувавши їм Східню Німеччину та уможлививши захоплення ЧСР, Мадярщини, Болгарії і Румунії. Прийнявши, що Доллес мусить, очевидно, знати те саме, світ не розуміє, навіщо потрібна Америці така тактика оптимізму, яку користь вона мала принести й кому саме. Правда, ця тактика могла облегшити Совєтам перехід на примирливіші позиції. Але вона виказалась непотрібна, бо „новий баґаж", що його привіз Молотов з Москви, був ще гірший старого. І тому й Доллес в другій половині Женевської конференції змінив тон, достосувавши його до цілком уже безнадійної ситуації.

Одностайні коментарі найкращих кореспондентів, що придивлялись тому невтішному Женевському видовищу, стверджували, що ця тактика державного секретаря Доллеса викликала невдоволення і подекуди навіть паніку — серед німців. Західньо-німецький міністер закордонних справ Брентано — читаємо — настоював, щоб Захід зірвав Женевську конференцію вже в першому, а бодай в другому тижні. Він вказував, що продовжування конференції в оманних надіях на те, що може таки прийде до її позитивного закінчення, знеохочує і дратує німців, які не знають, яка власне політика Заходу, в першу чергу американського лідера, коли, всупереч логіці продовжується безплідні переговори і вперто зберігається оману „Женевського духа". І ось — твердить кореспондент пресового концерну Скріпс-Говарда, Людвелл Денні, — Доллес признав радію цим арґументам і заговорив гострішим тоном, дармащо й у серії останніх промов у Женеві найгострішою і найбільш одвертою була промова МекМіллена, коли в попередній серії промов провід щодо різкого і мужнього тону тримав французький міністер Піне.

Не може підлягати сумніву, що Джан Фостер Доллес здає собі прегарно справу і з цілей совєтської політики і з істотного характеру московського комунізму та всієї світоглядної філософії кремлівського ареопагу. І тому американська політика, керована Доллесом, не пішла на гачок „нового обличчя" післясталінської політики Кремлю, так само, як і не була заморочена штучними усмішками на широких обличчях Хрущова чи Молотова.

Так само, як колись промова Ачесона про безперервний московський імперіялізм, що здвигнув російську імперію підбоями, так і промова Доллеса на останній конвенції Американського Леґіону в Маямі про зліпок Совєтського Союзу з різних народів, з яких багато мали славну власну державну минувшину, — залишається в історії американської закордонної політики тривкими доказами її доброї орієнтації в східньо-европейських справах. Треба прийти до логічного висновку, що стратеґією Доллеса було й далі є доказувати американському народові і всьому людству, що американський уряд готов іти на всі розмови, готов проявляти якнайкращу волю в здобуванні миру, і що єдиними, які не допускають до нього, є тільки московські большевики. І тому після повороту з Женеви, Дж. Ф. Доллес заговорив вже знову іншим тоном, подібнішим до того яким говорив тоді, коли монтував сітку оборонних блоків. Один із женевських кореспондентів писав, що Молотов почував себе певніше коли знову став сам собою і промовляв „як за давніх добрих сталінських часів", а не примушував себе до елеґанції й делікатности. Добре було б, щоб і Джан Фостер Доллес став знову тим „давнім Доллесом", який не турбується за свою опінію серед володарів Кремлю, і всіх „невтралістів" у світі, а більше зважав на опінію тих мільйонів людей, які тужать за волею і бачать тільки в З'єдинених Державах ту потугу, яка може їм допомогти цю волю здобути.

Юрій Таркович

ЕКСПЛЮАТАЦІЯ УКРАЇНИ В ЦИФРАХ

У „Свободі" вже багато наводилося прикладів визиску України московсько-большевицькою диктатурою в поодиноких галузях господарства. Нижче подаємо підсумки експлюатації з трьох відтинків українського сільського господарства: пшениці, молока і цукру, та окремо звертаємо увагу на той жахливий стан що його витворила большевицька диктатура на Україні. Цифри визиску такі страшні, що про них треба повсякденно писати, доводячи їх до відома вільного світу, що щось мусить бути зроблене для того, щоб цю жахливу ситуацію змінити.

Згідно з фактичними даними, Кремль зумів вивезти цього року з України коло 420,000,000 пудів (один пуд — 16 кг) самої пшениці. На українському хлібі совєтська держава має просто астрономічні зиски, продаючи його з колосальною націнкою тому ж таки населенню, від якого вона хліб забрала. Совєтська держава платить колгоспам по 12 копійок за кілограм пшениці, а сама продає 1 кг пшеничного хліба по 1.70 рубля. Якщо врахувати транспорт, працю та інші видатки, але рівночасно відрахувати т. зв. припічку (додаток води до хліба), то держава заробляє на кожному кілограмі хліба приблизно 1,5 рубля. Не важко підрахувати, що на 420,000,000 пудів вивезеної з України пшениці, совєтська система державного капіталізму заробляє не менше як 10 мільярдів рублів. Це — тільки на пшениці. Не маємо точних даних про врожай і „викачку" жита, кукурудзи, ячменю, картоплі тощо.

При таких нечуваних зисках держави український колгоспник одержує цього року за один трудодень (на рік виробляється в середньому 200-250 трудоднів) приблизно 2 кг хліба і 3 рублі грішми (радіо Запоріжжя 21 9. 1955). Враховуючи 12 копійок, що їх держава платить колгоспам за 1 кг пшениці, виходить, що хліб, який вона дає нашому селянинові за один трудодень, коштує їй лише 24 копійки. За три рублі, що їх „країна соціялізму" дає ще селянинові, можна купити — 300 грамів цукру або 150 грамів масла! А до того ж треба мати на увазі, що два кілограми хліба дістають селяни на трудодень тільки в найбагатших хлібних областях Південної України, в інших значно менше.

Під жорстоким натиском Кремлю Україна мусіла здати цього року коло 2,600.000 тонн молока („Радянська Україна", 20. 10. 55). Більшість цього молока забирається по державних, т. зв. „заготівельних" цінах, а тільки незначна частина по трохи вищих, т. зв. „закупівельних" цінах. З вище наведеної кількости молока держава забрала по „заготівельних" цінах яких 2,500.000 тонн, тобто приблизно 2,5 мільярдів літрів. Держава платить колгоспам за одну літру ту ж саму заготівельну ціну, тобто 15 копійок. Якщо врахувати всі видатки, як транспорт, адміністративні видатки тощо, то літра молока повинна б на Україні коштувати не більше як 40-50 копійок. Одначе, держава продає літру молока в крамницях в середньому по 2 рублі і таким чином „заробляє" на кожній літрі 1.50 рубля, а на всіх 2,5 мільярда літрів, що в цьому році Москва здерла з України, держава має чистого доходу — тільки подумати! — 3,750.000.000 рублів.

Одне маленьке порівняння із Заходом: у Франції, наприклад, селяни дістають за одну літру молока по 15 франків, а споживач платить за літру по 40 франків. Значить, різниця між купівельною і продажною ціною молока у Франції становить яких 130%, а в Совдепії у десять разів більше, тобто 1.300%!

Цього року Кремль збирається випомпувати з України понад 185,000.000 пудів цукру („Рад. Україна", 21. 10. 55). Собівартість одного кілограма цукру на Україні менше як 1 рубль. Держава продає цукор по 9.50 рубля за 1 кг, „заробляючи" на одному пуді 136 рублів. Отже, на 185 мільйонах пудів московсько-большевицький режим матиме 25 мільярдів рублів. Це — тільки з українського цукру. Якщо врахувати, що цукор вживається і для промислових цілей — для виробітку горілки тощо, то заробіток держави значно збільшується. Отже підсумовуємо: на пшениці, молоці і цукрі, що його Москва здирає з України, має вона чистого зиску понад 38 мільярдів рублів. Ця сума значно збільшиться, коли взяти під увагу, що весь бюджет т. зв. Української Совєтської Соціялістичної Республіки на 1955 рік становить тільки 26 мільярдів рублів (Радіо Київ, 30. 3. 55), отже, на 12 мільярдів рублів менше, як має Кремль чистого доходу з самої тільки української пшениці, молока та цукру.

Вступайте в члени УНСоюзу!

МОНТЕРЕЙ

Є в Каліфорнії на березі Тихого Океану прекрасна затока з півостровом Монтерей. Густо всіяні береги там чистенькими будиночками рибалок, але далі на пригорках мальовничо розташовувались палаци й менші будинки артистів-малярів, яких принаджують сюди прекрасні краєвиди й чудовий клімат.

Славиться Монтерей ще й тим, що останніх кілька років існує тут військова школа для вивчення чужоземних мов Army Language School, Monterey, California. Приймаються до цієї школи переважно військові вищих рангів та вояки, які виявляють бажання вивчити докладно чужу мову, щоб пізніше працювати в дипломатичній, інформаційній, торговельній, політичній чи військовій установах. Багато є й таких, що вже мають призначення в одній з таких агенцій.

Вивчають у цій школі тридцять мов. Підручник і методика навчання для всіх мов однакова. Учителі кожної мови пристосовують цю методу відповідно до навчання своєї мови. Курс навчання шестимісячний для тих, що мають поняття чи походять з народу даної мови, або 12-місячний для тих, що зовсім не знають даної мови. Спосіб навчання надзвичайно інтенсивний. Студенти вчаться в клясах від 8 ранку до 5 вечора, а крім того ще й додому дістають завдання на пару годин денно.

Після 6-ти чи 12-місячного курсу студенти мають не тільки говорити плинно вивченою мовою, але й мати поняття про історію, географію, літературу, звичаї, економічні й політичні взаємовідносини країни даної мови.

Від серпня 1955 року запроваджено в цій школі й навчання української мови. Курс навчання призначено 12-місячний, бо всі студенти — американці або не слов'янського походження. За три місяці студенти вже розмовляють українською мовою. Українські вчителі вже видали для своїх студентів шість зошитів докладного підручника української мови з оповіданнями, приказками, жартами з життя нашого народу.

Студенти виявляють велике зацікавлення нашою культурою, політичними взаємовідносинами, починають розуміти причину наших визвольних змагань у минулому й сучасному. В майбутньому вони будуть справжніми нашими приятелями й амбасадорами.

На жаль, на українському відділі немає ані одного студента українського походження. Чи не був би свій чоловік нашим найліпшим приятелем і амбасадором? Чи не мав би він більше нагоди працювати в установах американсько-українських взаємовідносин чи то тут, чи закордоном? Чи не варто було б, щоб американські військовики українського походження також поступали до цієї школи й старались використати нагоду вивчення української мови в цій школі?

Кожного вояка вчать воювати, але пізнавати мову й культуру країни, щоб воювати словом і думкою, — це є найліпший спосіб боротьби й мирного співжиття між народами.

С. Г.

ЯК ЛАЗАР КАГАНОВИЧ ПОБУДУВАВ СОЦІЯЛІЗМ

Лазар Мусійович Каганович походить з родини, що перед першою світовою війною переїхала з Бердичева до Кременчука. Вже тоді він з родиною не жив, але молодший його брат жив з родиною, займався шевством і мав заслужену репутацію доброго майстра.

Коли у 1920-х роках був оголошений НЕП, крім шевства, він зайнявся ще й торгівлею шкірою. Справи йшли добре, майстерня перетворилася на промислове підприємство з 33 робітниками, а сам власник її швидко вибився на великого гуртового торгівця. Він купував вагонами шкіру на південно-українських підприємствах і транспортував її до Росії. На той час старший його брат уже був народним комісаром залізниць і постачав братові вагони для шкіри.

Одного разу, в жовтні 1926 року, цей купець поїхав на південь за черговою партією краму, а тимчасом його дружина захворіла. В цей час нарком Каганович у якихось справах їхав з Москви на південь і з Ромна послав телеграму братові в Кременчук з проханням призначеної години вийти на двірець. Хвора на побачення вийти не могла і послала з листом одного з робітників майстерні.

Охорона вагона пропустила робітника до наркома, який, ознайомившись з листом, тут же написав невістці відповідь і передав з посланцем. Одержавши „на чай" три рублі й лист, робітник пішов. Дорогою він розпечатав листа.

В цьому листі брат-нарком повідомляв брата-купця про таємну ще тоді постанову Політбюра ЦК ВКП(б) про „соціялістичний наступ" та про „ліквідацію капіталістичних елементів" і вимагав зліквідувати майстерню, припинити торгівлю й виїхати чимскоріше до нього в Москву. Лист закінчувався попередженням братові, що коли ця порада виконана не буде, то згодом місцева влада його заарештує, підприємство й крам сконфіскує і він, нарком, не лише тоді нічим допомогти не зможе, але й само його становище може погіршати.

Щоб залiпити конверт, робітник шукав у кількох знайомих клею і кожному давав читати цього листа.

Скоро майстерня й матеріяли були продані, а їх власник з родиною непомітно зник з Кременчука.

За кілька років у газеті „Известия ВЦИК" були вміщені фота всіх членів тодішнього совєтського уряду, а серед них і фото кременчуцького шевця та спекулянта на посаді народного комісара авіяційного будівництва. Соціялізм для нього був побудований, але за той Кагановичів „соціялізм" головами заплатили тисячі підсовєтських пілотів, що їх літаки під час другої світової війни, побудовані шевцем і спекулянтом, градом падали з совєтського неба.

Про цей „соціялізм" Лазар Каганович нічого не сказав у своїй переджовтневій промові в Москві.

Кременчужанин

ЧЛЕНСТВО В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ, ЦЕ ВАШ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗОК І ОСОБИСТИЙ ІНТЕРЕС! ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Вол. Дорошенко

ПРЕДТЕЧА БОЛЬШЕВИЗМУ

(Нове про вдачу й погляди М. Чернишевського)

(1)

Микола Чернишевський — це один із трійки „великих" московських публіцистів і критиків (Бєлінський, Добролюбов і Чернишевський) — „революціонерів - демократів", що їх большевики вважають за своїх попередників. І мають до того повне право. Але, не обмежуючися боготворенням цієї трійці, червоні москалі намагаються пошити цих своїх родоначальників і в наших „добродіїв", силоміць нав'язуючи їх українському літературному й політичному рухові. Мовляв, посідають вони чільне, передове місце в цьому русі, мавши величезний вплив на українську визвольну думку.

Без сорому казка: наперекір фактам, проголошують большевики Бєлінського, запеклого ворога українства, зокрема Шевченка, нашим „прихильником". Добролюбов — теж наш „приятель", бо Шевченка охрестив „народним" поетом, тобто „простонародним". Отже, Шевченко не був рівня Пушкінові, Лермонтову, чи Некрасову, а був, як Кольцов і йому подібні московські віршуни, „співаком. І саме за Добролюбовим московські літературознавці мало не до першої світової війни інакше Шевченка й не називали.

А щодо Чернишевського, то тут уже червоні москалі й наші підлабузники цілком розперезалися, договорюючися до того, що Чернишевський не тільки був Шевченковим приятелем, але навіть — не смійтеся! — його вчителем.

І коли Чернишевський у проклямації (перед арештуванням у 1862 р.) кликав: „К тапору завітє Русь!", а Шевченко кількома роками скорше в поезії „Я не нездужаю, нівроку" (з листопада 1858 р.) казав: „щоб збудить хиренну волю, треба миром, громадою обух сталить, та добре вигострить сокиру", то це не Чернишевський ішов за Шевченком, а навпаки...

Взагалі послухати їх, то Шевченко тільки й знав, що братався з московськими революціонерами - демократами — Чернишевськими, Курочкіними тощо, а бокував від українських „буржуазних націоналістів" — Костомарова, Куліша й інших цурався їх. Це очевидна неправда, щоб не сказати гостріше! Життєпис Шевченка виразно промовляє проти таких тверджень. Та й як міг юнак Чернишевський бути духовим батьком на двадцять років старшого від себе Шевченка! Це одно. А друге, ми ж добре знаємо, яким проникливим знавцем людської душі був великий Тарас. Як він із першого погляду, інтуїтивно, пізнавав чоловіка, розгадував його внутрішню суть і, скоро спостерігав у людині якусь неґативну рису, то не вдавався в приятельські з нею взаємини. А Чернишевський був саме такою людиною, що з нею Шевченко аж ніяк не міг приятелювати.

Шевченко був людиною доброю й зичливою. Гнівний супроти ворогів України, не був він жорстоким і нелюдяним, хоч і кликав земляків боротися за волю, хоч би задля цього й довелося пролляти кров ворожу. Шевченко не був мстивий. Не був зарозумілий і не викидував себе супроти інших, не пишався своїм талантом і розумом.

Тим часом Микола Чернишевський був цілковитою протилежністю до Шевченка.

Відзначався саме такими неґативними прикметами своєї вдачі, які мусіли відпихати від нього нашого Кобзаря. Був він незвичайно зарозумілим, вивищував себе понад усіма світичами світу цього, яких мав за дурнів, неуків, хоча сам нічого не тямив із того, що вони створили.

Всіх, хто не поділяв його думок, він глибоко ненавидів і готов був їх, за власним висловом „стерти на порох".

Ну, скажіть на ласку, чи міг із такою людиною приятелювати Шевченко? Це абсолютно виключене.

Біографи Чернишевського досі не торкалися морального боку його вдачі. Тільки оце довсім недавно яскраву характеристику неґативних рис вдачі Чернишевського подав орган московських соціял-демократів — „меншовиків", „Социалистический Вестник" у статті Є. Юрієвського „К характеристике Н. Г. Чернишевского" (ч. 686 з вересня ц. р.).

Я гадаю, що, з огляду на сказане вище, варто й українському читачеві познайомитися з цією характеристикою духового батька московського комунізму, спопуляризованого ним у його, до речі незвичайно нуднім, а проте свого часу дуже відомім романі „Что делать?" („Що робити?").

Юрієвський підкреслює, що Чернишевський уже з юнацьких років визначався вибуялою амбітністю й самозвеличуванням. Мавши 18 років, він майструє машину, яка витворювала б вічний безперервний рух. Ця машина, на його думку, повинна була перевернути світ, а самого його зробити найбільшим доброчинцем людства й, очевидно, відповідно його високо забезпечити під матеріяльним оглядом. У своєму щоденнику вважає Чернишевський себе „одним із найбільших Божих знарядь для створення людству матеріяльного добробуту" (запис 23. IX. 1848 р.).

Він заявляє себе тут рішучим сторонником соціялістів, комуністів і крайніх революціонерів. Бувши учителем гімназії в Саратові, записує він у своєму щоденнику (1853 р.), що він говорить своїм учням у клясі такі речі, які пахнуть каторгою (мав він тоді 25 років). Признається, що він має вдачу озлоблену, нічим не вдоволену з того, що бачить навкруги себе. Цей напрям — пише він — у нього що раз збільшується. Чернишевський сподівається, що в Росії скоро буде бунт. Треба тільки іскри, щоб вибухла пожежа. А скоро вона вибухне, він візьме в ній участь. „Мене не злякають ні бруд, ні п'яні мужики з кодами, ні різня". Цей напрям його думок з роками міцніє. Він, як зрештою й Добролюбов, усіх, що не поділяли його поглядів, уважав за „зайвих людей".

Добре схарактеризував Чернишевського та його однодумців Герцен, до якого він ставився з глибоким презирством, як до жалюгідного й боязливого ліберала. Герцен назвав Чернишевського й Добролюбова людьми „жовчними". Що в них його вразило, це зла радість їх неґації й страшна безпощадність.

„Вони нагадували ченців, — писав Герцен, — які з любови до ближнього, доходили до ненависти до всього людства й проклинали все на світі з бажання щонебудь благословити. Петербурзький світ, в якому вони жили, відбився на них самих, ось звідки їх неспокійний тон, ароґантські поучення, зумисна сухість і готовість з будь-якої причини обсипати вас лайками". „Оці наші жовчні люди — кінчив Герцен — своїм тоном можуть довести янгола до бійки і святого до прокляття".

Навіть попавши до петропавлівської в'язниці, в якій просидів майже два роки (від липня 1862 до 20 травня 1864 року), Чернишевський не покинув свого самохвальства й презирливого ставлення до інших. У листі до дружини, який, розуміється, мусів перейти через руки коменданта кріпости й слідчої комісії, що вела його оправу, писав він, що „наше з тобою життя належить історії, минуть сотні років, а наші імена все ще будуть любі людям і нас згадуватимуть з вдячністю, коли вже забудуть майже всіх, хто жив в одній з нами часі."

ДЕНЬ ПОДЯКИ — АМЕРИКАНСЬКЕ СВЯТО

День Подяки — веселе й урочисте американське свято. Призначене на четвертий четвер листопада, щоб віддати Богові подяку за Його милості. Також різні родинні урочистості, традиційні страви в зв'язку із кінцем збору врожаю та інші розваги становлять важливу частину програми свята.

Приносити подяку за плоди землі — це звичай, що існує з початку історії людства. І це є одна з найперших традицій перенесених до Нового Світу. Але маленька жменька переселенців, яка перша святкувала американське Свято Подяки року 1621-го, мала тоді на увазі не тільки добрий урожай, зібраний на новій батьківщині, хоч це для них було питанням життя і смерти.

Ця група чоловіків і жінок, які звали себе Пілігримами за свої релігійні переконання, покинули Старий Світ, шукаючи релігійної свободи. Вони вирушили до невідомої незаселеної країни, щоб збудувати для себе нові оселі, де їм вільно буде молитись Богові так, як диктувало їм їх сумління.

Протягом першого року неймовірних труднощів половина цієї групи, що складалась із 102 осіб, повмирала. Але ті, що пережили, почували, що Боже благословення з ними в їхнім змаганні до вільного життя. Вільям Бредфорд, перший губернатор колонії Плимут, оголосив, що вони мусять відсвяткувати збір першого врожаю і подякувати Богові за всі матеріяльні та духові блага.

Щоб надати святові ще більшої урочистости, губернатор післав чотирьох мисливців у ліс на полювання. Вони вернулись, навантажені дикими индиками. Жіноцтво доклало всіх зусиль, щоб приготувати найліпші страви з тих фруктів і городини, що їх вони тоді мали. І від тоді индики, пироги з гарбузовою начинкою та пудінґи з індіянського маїсу вважаються невід'ємною частиною святкового обіду в День Подяки.

Перше Свято Подяки тривало три дні. Його відзначили молитвами, співанням гимнів та різними іграми з дружніми індіянами, запрошеними на свято. Загальний дух дружби та добрих взаємин, що панував на тому святі, лишився досі традиційним на День Подяки, яким ми його святкуємо тепер.

Перший національний День Подяки був проголошений Джорджем Вашинґтоном 26 листопада 1789 року. Але протягом довгих років, хоч усе більше й більше окремих стейтів обходили свої власні Дні Подяки, не було ще спеціяльного дня, в якому уся американська нація могла б одночасно урочисто подякувати за свободу і матеріяльний добробут. Нарешті, 1941 року актом Конґресу четвертий четвер листопада названий був Днем Подяки.

І цього року, як звичайно, церкви та синагоги по всій країні відправлять спеціяльні Служби Божі. Подекуди люди різних релігій або конґреґацій зберуться для спільного святкування. Пожертви, зібрані для цього допоможуть менш щасливим людям тут або сповістять про американську дружбу людям в інших країнах.

За традицією пілігримів американці відзначать День Подяки тим, що по можливості родини збираються біля святкового столу і запросять друзів, які не мають близьких, щоб не почували себе самітніми. Студенти та інші відвідувачі з-за кордону часто бувають запрошені на це типове американське свято.

Нині, коли ми засядемо навколо святкового стола, зима, що прийде незабаром, не принесе нам якихось спеціяльних проблем голоду або непевности, які досі існують по інших країнах. Це є свято американської родини, яке може правити за добру нагоду підкреслити в наших листах до друзів і родичів за кордон, що Америка зовсім не є зарозуміла матеріялістична країна, де не шанують родинного вогнища і родинних традицій, як це американців часто малюють ті, що їх мало знають.

(„Загальна Рада")

Членство в Українському Народному Союзі — це ваш національний обов'язок і особистий інтерес! Вступайте в члени У. Н. Союзу!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Вунсакет, Р. Ай.

Листопадове Свято.

Відділ УККА у Вунсакет, Р. Ай., улаштував 6-го листопада 1955 Листопадове Свято. В українській православній Церкві ім. св. Михаїла відбулася панахида по полеглих Героях. Під час панахиди врочисто співав чоловічий хор „Бандура". Перед панахидою о. прот. С. Голутяк сказав гарну, щиро-патріотичну промову, в якій підкреслив значення Листопадових подій у 1918 році. О год. 3-ій пополудні відбулася Святочна Академія. Академію відкрито співанням Американського Гимну. Вступне слово мав голова Відділу УККА у Вунсакет п. Михайло Чагарин. Коротко, п. Чагарин розказав про те, як відбувалися події і яке вони мають значення, закликаючи присутніх вдячно і врочисто згадати ці дні.

По вступному слові виступив чоловічий хор „Бандура". Хор заспівав п'ять пісень: „Гей, гук, мати, гук", муз. Лисенка, „Ой, пущу я кониченька", муз. Лисенка, „Чуєш, брате мій", муз. Кошиця, „Прометей", муз. Стеценка, „Засяло сонце золоте", муз. Недільського. Хор виявив гарну зіспіваність і настроєвість. Добра звукова дикція, легкість у виявах психологічних нюансів, ідейна яскравість і ритмічна виразність показують, що хор, хоч невеликий кількістю, має всі прикмети доброго хору.

Між другою і третьою піснею Д. Тепер продеклямував вірш Р. Купчинського „Листопад". Деклямація була чітка, виразна й настроєва. Присутні подякували декляматорові щирими оплесками.

Святочну промову мав д-р Вінкентій Шандор, секретар Пан - Американської Української Конференції. Гостя представив присутнім п. І. Кокольський, заступник голови УККА у Вунсакет. Святочна промова д-ра В. Шандора було прекрасна і щодо змісту і щодо форми, й українське громадянство сприйняло її, найбільшим задоволенням і вдячністю. У своїй промові п. д-р В. Шандор яскраво схарактеризував Листопадові події у 1918-му році, а разом із тим влучними прикладами з діяльности Українського Конґресового Комітету Америки показав, як 1-й Листопад 1918 діє і тепер, як має і буде діяти у майбутнім, щоб здійснилася найбільша мрія українського Народу — створення Української Самостійної Соборної Держави. Заклик п. д-ра В. Шандора бути чинними, бути організованими й готовими на всякі жертви найшов найглибший відгук у присутніх.

По святочній промові о. С. Голутяк, парох Української Православної Парафії у Вунсакет, звернувся до присутніх з закликом скласти добровільні датки на „Народний Фонд". Під час короткої перерви зібрано $106.00. Є. Гнецко деклямувала „В день 1-го Листопада", Черкасенка. Гарно лунав дзвінкий голос і викликав у присутніх щирий настрій.

Вкінці діти заспівали дві пісні: „О Україно, о люба Ненько". і „Ось він високо над нами". Співали чисто, виразно, бадьоро.

Закінчено Свято співанням Українського Національного Гимну.

Свято відбулося у залі при Українській Православній Церкві ім. св. Михаїла, 74 Герріс Евеню, Вунсакет, Р. Ай.

М. Ч.

Дітройт, Міш.

Свято посвячення прапора 14-го Відділу Українського Золотого Хреста

„По довгих вісімнадцяти роках безперервної і жертвенної праці для свого народу знайшли членкині 14-го Відділу Українського Золотого Хреста аж сьогодні час і подбали також і про себе, справляючи цей гарний прапор, посвячення якого ми є свідками" — цими словами зачала п. Павлина Різник, голова Центральної Управи УЗХ свою промову на святі, яке відбулося дня 23 жовтня ц. р. в залі Українського Народного Дому.

При виповненій членкинями, членами ОДВУ, симпатиками, прихильниками і гістьми залі свято відкрила п. Анна Левкут, голова Відділу, і привітала всіх зібраних. Подякувала за таку численну участь, а передусім всім тим, які прибули з інших міст. Спеціяльно привітала і представила присутнім голову Центральної Управи УЗХ п. Павлину Різник, що її присутні довго і дуже сердечно вітали оплесками. Пані Левкут попросила до голосу п. Різник, яка виголосила на святі головну промову, що нею гарно опрацьованою і виголошеною, здобула вона загальну симпатію. Нав'язуючи до вище наведених слів, бесідниця перейшла усю довголітню працю УЗХ як цілости і зокрема 14-го Відділу. Через цілий час праця була наставлена на допомогу Рідному Краєві і Відділи робили все, що могли, щоб допомогти визвольній справі українського народу. Згадала п. Різник про тяжкі часи для УЗХ, коли то всі злі сили змовились, щоб знищити УЗХ і ОДВУ. УЗХ видержав, не заламався і в часі другої світової війни віддав багато праці і для нашої прибраної Батьківщини. П. Різник підкреслила, що 14-ий Відділ належав і нині належить до передових. Дванадцять тисяч долярів, не тільки нинішніх, але також тих тяжко запрацьованих з-перед другої світової війни, переданих Відділом на народні цілі, дають доказ великого патріотизму членок Відділу. Праця й овочі праці для Рідного Краю — було гаслом Відділу. Побажанням дальшого успішного розвою Відділу закінчила п. Різник промову. З черги відбулася церемонія посвячення прапора. Розвинено сніжнобілий прапор, на якому є золотий хрест і напис. Довгими рядами стали куми і членкині в організаційних уніформах під проводом голови обступили колесом прапор, який держала п. Різник. Акту посвячення доконав митрофорний протоєрей Федір Білецький. Посвячення відбулося в живій українській мові, що зробило на присутніх помітне враження. По посвяченні п. Різник передала прапор голові Відділу п. Левкут з відповідною промовою. Голова, перебираючи прапор, зложила перед представницею Ц. У. присягу дальшої жертвенної праці. Це була, може, найбільше піднесла хвилина з усього свята. В обличчях членкинь, давніх і новоприбулих, молодих і старших відбивалася повага хвилини, бачили ми в них радість і гордість, а в деяких очах і сльози. Перший, краснорічиво, як завжди, склав побажання протоєрей Білецький. В цьому місці годиться сказати, що він, не зважаючи на те, що мав у своїй церкві храмове свято і дуже високих духовних і світських гостей, знайшов час послужити заслуженій організації.

Потім відбувся бенкет. Про той бенкет, як і кожний інший, що їх влаштовує УЗХ, можна сказати кількома словами: різнородність, обильність і першорядна обслуга. Кухня, як завжди була в досвідчених руках членкині Анни Любинської.

Не зважаючи на те, що промовляло кількадесять бесідників, (а всі говорили річево і коротко), на залі був спокій і загальна увага. Не в силі перераховувати всіх бесідників і висказаних ними думок, але попробуємо підкреслити хоч маркантніші моменти і назвати може не всіх бесідників по імені. Пані Кавка з Клівленду як орган. референтка Ц. У. УЗХ а також від 8-го Від. УЗХ в Клівленді в гарній промові висловила подив для праці нинішніх господарів і побажання на будуче. Від жіночих організацій Віндзору, Канада, вітала п. Яворська, яка підчеркнула, що не зважаючи на державні границі у важливіших справах 14-ий Від. УЗХ співпрацює з українками Канади. П. І. Козаченко дякувала Відділові за великий вклад праці в Злучений Комітет Жіночих Організацій, якого головою є вона. П. В. Довгань зложив привіт від Федерації А. У. М. і п. Володимир Дідик, головний радний Українського Народного Союзу, підніс заслуги УЗХ в поширенні ідей УНС. „14-й Від. УЗХ вступив один з перших в члени УККА і ЗУАДК", ствердив у своєму привіті п. І. Іванчук, головний контролер УНС. І. Білоус від Центр. Управи ОДВУ побажав, щоб за працю в недалекій будучності Вільна Україна удекорувала новопосвячений прапор хрестом заслуги. Мґр. В. Соя, голова Кружка Рідної Школи сказав, що Відділ зробив дуже велику роботу для здобуття фондів на школу українознавства. Інж. С. Білий, голова Обласної Управи ОДВУ, підкреслив тверду працю в рамах тої організації. Привіти складали ще п. П. Ватрин від 23 Від. СУ, п. Футала від Українського Народного Дому, п. Т. Михальчук від 292 Від. УНС, п. Михальчук від Сестрицтва православної церкви св. Трійці, п. Небоженко від 37 Від. СУ, п. Сірко від Народної Помочі, п. Пшеничний від Миш. Ліґи, п. П. Залуга від 24 Від. ОДВУ, п. Т. Довгань від тов. „Просвіти", п. М. Квітковська від 34 Від. УЗХ. Промовляли ще пп. М. Ґорин, П. Ващук й інші. Письмові привіти прислали п. М. Михалевич, культ.-осв. реф. ЦУ ОДВУ „палкий привіт за розбудову активного запілля Українського Визвольного Фронту", УЗХ Сиракюзи, Тов. Укр. Інженерів, Панство Вокер, п. Градовська, п. Кізел й інші. Свято показало, що 14-ий Від. УЗХ тішиться великими симпатіями. Має і за що, бо чи є багато організацій, як той Відділ, що тільки в цьому році заколядував $273.00 і передав ті гроші до ЗУАДК-у, призначив для школи в Німеччині, якою опікується, $120.00 і писанку $37.00 через ЗУАДК також на ту ціль. Куми і гості зложили на святі на крижму для прапора суму $240.00. Треба відзначити великий вклад праці в свято п. К. Ігнатюк, заст. голови Відділу. Вечером проводила п. Галина Білоус, секрет. Відділу.

Чули ми, що „налогові і непоправні патріотки", як хтось жартом назвав 14-ий Від. УЗХ, з прибутків зі свята призначили: $10.00 на „Веселку". $90.00 для школи в Німеччині, $10.00 для вчителя і $20.00 на інші цілі.

Іван Білоус.

● **На зборах американських журналістів в Колорадо Спрінґсі** говорили про майбутніх кандидатів на президента. Більшість журналістів вважає, що кандидуватимуть Адлей Е. Стівенсон (демократ) і Ричард М. Ніксон (республіканець). Журналісти думають, що Айзенгавер не буде кандидувати.

● **В англійському** парляменті відкинуто внесок соціялістичної опозиції, поставити на денний порядок справу скасування кари смерти. Уряд твердить, що тепер не час на таку реформу законодавства.

ПЕРШЕ ЧИСЛО „ПРАВНИЧОГО ВІСНИКА"

Товариство Українських Правників у ЗДА видало перше число „Правничого Вісника". Не перше число, яке появилося ще в червні цього року, дуже цікаве. Автори статтей досконало опрацювали матеріял, і цей журнал виконує великанську працю та збире до купи розкиданих по цілому світі українських правників.

Треба підкреслити, що статті цікаві не лише для правників, але також мають вартість для цілої української спільноти, бо в них знаходимо нашу історію, обґрунтовану з правничого боку. Треба подивляти наших правників, що хоч живуть на чужині та далеко від батьківщини, все таки знайшли час для праці та видали цей збірник, якого появу щиро вітаю та рекомендую його нашій громаді. В першому числі „Правничого Вісника" читач знайде цікавий для себе матеріял та збагатить своє знання.

Митрофорний протоієрей о. О. Іванюк.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ВСЯЧИНА

ТАЄМНИЦЯ ОДНІЄЇ АРХЕОЛОГІЧНОЇ ЗНАХІДКИ

„Утопія Медальйон" — гравюра в червоній гранітній плиті величиною 18½ × 22 інчів — понад півстоліття була загадкою для археологів надморських провінцій Канади. На цьому медальйоні, що його знайдено на узбіччі одного узгір'я недалеко озера Утопія в Ню Бронсвік у 1863 р., зображено низьким рельєфом голову мужчини.

Було ясним, що канадійські індіяни ледве чи могли вирізьбити його, бо їхні найтвердші знаряддя до рубання, до часу прибуття французьких дослідників на терен Канади були крем'яні, а це значить, що ними не можна було різьбити в граніті. Крім того стиль різьби — низький рельєф — є зовсім інший від стилю зображень канадійських індіян; вже більше подібний він був на стиль індіян ацтеків з Мехіко.

Індіянські знавці вважали, що медальйон представляв якогось їхнього знатного ватажка, але й самі вони не могли пояснити, чому різьба має такий стиль, а на голові зображеного чоловіка є так багато волосся. Індіяни звичайно зголювали або вимикували волосся зі своїх голів, залишаючи тільки скальповий кучер — довгий жмуток волосся, залишений для вигоди переможця у двобою (щоб легше було зняти скальп). Такий своєрідний „оселедець" був наявним доказом, що його власник не боягуз, бо не лякається залишити таке посмертне удогіднення свойому противникові, якщо той переможе його в бою.

Довголітні досліди пок. д-ра В. М. Генонґ з Ню Бронсвіку дали у висліді найбільш правдоподібне вияснення — розв'язку цієї загадки. Він прийшов до переконання, що в цьому випадку маємо до діла з найстаршим зразком европейської різьби на терені ЗДА і Канади. Коли Сямюел де Шамплен вибрався в другу подорож до Канади 1604 р., тоді він взяв зі собою теж різьбаря-каменяра. Один з індіянських ватажків віддав якусь прислугу одному з Шампленових капітанів і той з вдячности велів різьбареві викувати з каменя медальйон і подарував його ватажкові. Той забрав свій пам'ятковий дарунок зі собою в околиці озера Утопія.

Сьогодні ця загадкова різьба знаходиться в музею м. Сейнт Джан, Ню Бронсвік.

(„К. С.")

ПЕРШІ НАФТОВІ ДЖЕРЕЛА В ПІВН. АМЕРИЦІ ВІДКРИТО В ОНТЕРІО

Місце, на якому відкрито перше нафтове джерело в Північній Америці, оформлять у пам'ятковий парк, щоб у той спосіб відмітити започаткування нафтової промисловости на цьому континенті. До речі, перше продуктивне нафтове джерело на північно - американському континенті виверчено в Канаді.

У 1857 р. Джеймс Міллер Вільямс вивертів нафтове джерело недалеко теперішньої місцевости Ойл Спрінґс в Онтеріо. Перше нафтове джерело в ЗДА виверчено в Тітусвіл, стейт Пенсилвенія, 1859 р. Онтерійське нафтове джерело знаходиться у віддалі 20 миль на південний схід від Сарні — теперішнього головного рафінерійного центру в Канаді і продукувало 60 бочівок нафтової ропи денно. Вільямс був заможним підприємцем у Гемилтоні. На 39-му році життя він продав свою фабрику карет і залізничих вагонів, щоб взятися за нафтоверчення в околиці Сарні.

У 1861 році довкола Ойл Спрінґс існувало 50 продуктивних нафтових джерел; рік пізніше Ніксон Ша знайшов перше нафтове джерело, з якого нафтова ропа лилася нестримним потоком (т. зв. „ґашер"). Кожної днини те джерело постачало 2,000 бочок. Це Вільямс заснував оселю Ойл Спрінґс, яка у 1861 р. вже нараховувала 1,600 осіб. Нафтову ропу, що її видобували недалеко тієї місцевости, дестильовано в Гемилтоні.

В час найбільшого розквіту нафтовидобування в Ойл Спрінґс було коло 1,000 малих нафтових шибів. Але у 1863 р. значно більші кількості нафти відкрито в Петролій, вісім миль далі від Ойл Спрінґс. Тепер в районі Ойл Спрінґс є коло 650 нафтових джерел, які одначе не є дуже продуктивні: пересічно 45 бочок денно. Ось така була доля онтерійських нафтовиків: вони перші розпочали продуктивні сверлення за нафтою, але їхні суперники в Пенсилвенії знайшли далеко більші зложжя нафтової ропи і земного газу і закріпили за собою позицію перших великих продуцентів нафти.

(„К. С.")

ХРУЩОВ І БУЛГАНІН ВШАНОВУЮТЬ „РЕАКЦІОНЕРА" МАГАТМУ ГАНДІ

Хрущов і Булганін, які перебувають тепер в Індії, скидають черевики, щоб могти ввійти до індійської святині, в якій поховано Магатму Ганді, провідника і борця за незалежність Індії, що його московські комуністи ввесь час називали „реакціонером". Хрущов і Булганін склали тепер у святині вінок на пошану Магатми Ганді.

Як живуть українські в'язні на комуністичному засланні

Одна визначна українка, яку кілька років тому большевики арештували в Австрії і вивезли на Сибір на заслання, вернулась перед кількома місяцями із цього заслання і в своїх листах, писаних з Австрії до знайомих за океаном, подає, що в Західній Сибірі, в таборах невільничої праці є багато наших людей з Галичини, м. ін. багато жінок наших священиків. Усі табори й тюрми повні українців. Вони тримаються разом і один одному помагають.

У львівській тюрмі сидить багато наших священиків із нашої Церкви в катакомбах. Вони теж находяться і в усіх таборах примусової праці і там вони потайки душпастирюють. Вночі відправляють Служби Божі. Хліб до звершування Безкровної Жертви їм присилають, так само як і вино, що його вони роблять з присиланого їм винограду. В часі роботи сповідають людей і раздають їм св. Причастя в паперцях, наче в аптеках як колись в часі переслідування християн. Подає теж ця українка, що наші Владики-Мученики, крім єпископів Йосафата Коциловського, Григорія Хомишина і Никити Будки, живуть. Митроп. Йосиф Сліпий відбув свою „кару" у Потьмі на Уралі і звідтам його, знеможеного й виснаженого вислано до дому старців у Маклакові біля Красноярська. „На волі" має жити теж ректор станиславівської Духовної Семінарії, о. д-р Авкс. Бойчук і Апост. Візитатор, о. прал. д-р Петро Вергун. По таборах часом можна відправити Службу Божу в неділі і свята, якщо є священик, і тоді вірні разом з ним цю Службу Божу співають, благаючи Бога серед сліз за кращу долю.

Єпископ Микола Чарнецький перебуває в концентраційному таборі

Торонтонський тижневик „Гомін України" приносить про єпископа Миколу Чарнецького таку вістку: „Один з німецьких поворотців приніс вістку про те, що колишній ректор станиславівської Духовної Семінарії та пізніший Апостольський Адміністратор на Волині владика М. Чарнецький знаходиться в большевицько - московському концентраційному таборі число 385/7 недалеко Потьми. Єпископ Чарнецький був у 1945 р. засуджений на 5 років тюрми, а в 1950 р. ще на 10 років. Німецький поворотець бачив єпископа Чарнецького дня 12. 7. 1954 р. в тому таборі. Пізніше цього німця перенесли до іншого табору.

✝

В глибокому сумі сповіщаємо, що в неділю, 20-го листопада 1955 р. відійшов у вічність Наш Незабутній Муж, Батько і Дідуньо, Старшина Армії УНР, агроном

бл. п. Андрій Микитович Перерва

ПАНАХИДА відбудеться в похоронному заведенні П. Яреми у вівторок, 20-го листопада 1955 р., о год. 7-ій вечора.

Винос Тіла і похорон на православний цвинтар в Савт Бавндбрук з церкви св. Володимира при 14 вул., в Ню Йорку відбудуться в середу, 23-го листопада, о годині 9:30 рано.

ЛЮДМИЛА,
ТАЛОЧКА,
ЖЕНЯ
та ПЕТРУСЬ

З приводу несподіваної смерти
бл. п. АНДРІЯ МИКИТОВИЧА ПЕРЕРВИ
висловлюємо найщиріші співчуття
Дорогим Людмилі Павловній, Талочці і Євгенові

Василина і Тамара МЕЛЬНИК
Анатолій ЗЕЛІНСЬКИЙ
і Олександер КОВАЛЬ

Найглибші вислови співчуття
Людмилі Павловній, Наташі та Жені
висловлює
з приводу втрати незабутнього
бл. п. АНДРІЯ МИКИТОВИЧА ПЕРЕРВИ
РОДИНА СІВЕРСЬКИХ - КУЗЬМЕНКО

✝

З рідного Краю надійшла до нас сумна вістка про несподівану смерть
бл. п. о. Євгена Жеребецького
родом з Тисмениці.
За спокій Його душі буде відправлена СЛУЖБА БОЖА в суботу, 26-го листопада 1955 р., о год. 7:30 рано в українській грек. кат. Церкві св. Юрія при 7-ій вул., в Ню Йорку.
Товариші

В першу річницю смерти
бл. п. Люби Мороз
відправиться
СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА
в суботу, 3-го грудня 1955 р.,
в Церкві Святого Михаїла в Йонкерсі, о год. 7-ій рано.
До участи в заупокійній Службі Божій запрошує
РОДИНА

ТАРЗАН, ч. 3577. Серйозне оскарження

Після Тарзанової інтервенції в справі дівчини, з'явився пузатий незнайомець. — Шляхетний вчинок, сеньйоре, але ви були трохи нестямні.

Він звернувся до свого компаньйона. — Команданте! Огляньте цього селянина — чи він не мертвий?

— Так, сеньйоре Лазаре! — відповів урядовець. — Зламана шия!

— Тоді, — сказав спокійно Лазар, — немає іншого виходу, як заарештувати цього чоловіка — за вбивство!